

IL-PAČIFIKU

Ir-relazzjoni tal-UE mar-reġjun tal-Paċifiku għandha dimensjonijiet politiċi, ekonomiċi u ta' żvilupp. L-UE hija t-tieni l-akbar sieħeb kummerċjali tar-reġjun tal-Paċifiku u f'Ġunju 2018 tnedew negozjati għal ftehimiet komprensivi ta' kummerċ ħieles mal-Awstralja u ma' New Zealand. L-UE għandha sħubija mal-15-il Pajjiż Gżira Indipendenti tal-Paċifiku li tiffoka fuq l-iżvilupp, is-sajd u t-tibdil fil-klima, kif ukoll sħubiji mat-tliet Pajjiżi u Territorji Extra-Ewropej tal-Paċifiku u mal-Forum tal-Gżejjer tal-Paċifiku.

IL-BAŽI ĠURIDIKA

- It-Titolu V (azzjoni esterna tal-UE) tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea (TUE);
- It-titoli I-III u V (il-politika kummerċjali komuni; il-kooperazzjoni għall-iżvilupp u l-għajnuna umanitarja; ftehimiet internazzjonali) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFEU);
- Il-Ftehim Qafas bejn l-Unjoni Ewropea u l-Awstralja;
- Ftehim ta' Sħubija dwar ir-Relazzjonijiet u l-Kooperazzjoni bejn l-UE u New Zealand (PARC);
- Ftehim ta' Sħubija bejn il-Grupp ta' Stati Afrikani, tal-Karibew u tal-Paċifiku (AKP) u l-Komunità Ewropea u l-Istati Membri tagħha (Il-Ftehim ta' Cotonou).

L-UE U R-REĠJUN TAL-PAČIFIKU

L-UE u r-reġjun tal-Paċifiku għandhom relazzjoni fit-tul, valuri komuni u rabtiet ekonomiċi u kummerċjali b'saħħithom. L-UE żviluppat sħubiji fir-reġjun mal-Awstralja, New Zealand, il-15-il Pajjiż Gżira Indipendenti tal-Paċifiku (PICs), mat-tliet Pajjiżi u Territorji Extra-Ewropej (OCTs), u mal-Forum tal-Gżejjer tal-Paċifiku (PIF).

L-UE, l-Awstralja u New Zealand huma sħab tal-istess ħsieb b'valuri u interessi komuni. L-UE żviluppat relazzjonijiet mill-qrib fil-livell tal-gvern u fis-settur privat maż-żewġ pajjiżi f'numru kbir ta' oqsma, bħat-tibdil fil-klima u t-tnaqqis fir-riskju tad-diżastri, kummerċ dinji bbażat fuq ir-regoli, is-sigurtà u l-iżvilupp, ir-riċerka teknoloġika u d-drittijiet tal-bniedem.

Ir-relazzjoni tal-UE mal-Gżejjer tal-Paċifiku tradizzjonalment kienet ibbażata fuq il-kooperazzjoni għall-iżvilupp fil-qafas tas-sħubija bejn l-UE u l-pajjiżi Afrikani, tal-Karibew u tal-Paċifiku (AKP). F'dawn l-aħħar snin, din ir-relazzjoni estendiet ruħha għal

setturi oħra bħall-ambjent, il-governanza tajba, l-enerġija, it-tibdil fil-klima, is-sajd u d-drittijiet tal-bniedem.

A. L-Awstralja u New Zealand

1. L-Awstralja

[L-Unjoni Ewropea u l-Awstralja](#) għandhom sħubija li ilha stabbilita li tmur lura għas-snin 60. Il-bażi tar-relazzjoni attwali hija [l-Ftehim Qafas tal-2017 bejn l-Unjoni Ewropea u l-Awstralja](#). Dan il-ftehim jiffoka fuq id-djalogu politiku, il-kwistjonijiet ta' sigurtà, il-kooperazzjoni internazzjonali, l-ekonomija u l-kummerċ, il-ġustizzja, il-kultura u l-edukazzjoni, l-enerġija u l-ambjent. It-test qed jiġi rratifikat iżda ilu fis-seħħ proviżorjament minn Ottubru 2018. Minbarra dan it-trattat, l-UE u l-Awstralja ffirmaw 19-il trattat bilaterali u djalogi bilaterali jseħħu fuq bażi regolari.

L-Awstralja hija sieħeb kummerċjali importanti għall-Unjoni Ewropea. FI-2018, l-UE kienet it-tielet l-akbar sieħeb kummerċjali bidirezzjonali tal-Awstralja fil-merkanzija, li l-valur totali tagħha kien jammonta għal EUR 47.7 biljun. L-Awstralja hija t-18 l-akbar sieħeb kummerċjali tal-UE u l-kategoriji ewlenin tal-esportazzjoni tal-UE huma l-makkinarju, is-sustanzi kimiċi u l-prodotti agricoli. L-esportazzjonijiet ewlenin tal-Awstralja lejn l-UE huma l-minerali, il-materjali mhux ipproċessati u l-oġġetti manifatturati. L-UE u l-Awstralja qed jinneozjaw ftehim ta' kummerċ ħieles biex jiffaċilitaw l-iskambji kummerċjali bejn iż-żewġ partijiet. Il-Kunsill ħareġ mandat lill-Kummissjoni f'Mejju 2018 u l-ewwel ċiklu ta' negozjati sar fi Brussell f'Lulju 2018. It-tieni ċiklu sar f'Novembru 2018 u [t-tielet](#) u l-aħħar ċiklu saru f'Canberra, l-Awstralja f'Marzu 2019.

2. New Zealand

Ir-relazzjonijiet bejn l-UE u New Zealand bħalissa huma rregolati mill-[Ftehim ta' Sħubija dwar ir-Relazzjonijiet u l-Kooperazzjoni](#) (PARC), li ġie ffirmat fil-5 ta' Ottubru 2016. Il-PARC jiffaċilita impenn bilaterali billi jsaħħaħ id-djalogu politiku u jtejjeb il-kooperazzjoni fir-rigward ta' kwistjonijiet ekonomiċi u kummerċjali u ffirxa wiesgħa ta' oqsma oħra, fosthom l-innovazzjoni, l-edukazzjoni u l-kultura, il-migrazzjoni, il-ġlieda kontra t-terroriżmu, il-ġlieda kontra l-kriminalità organizzata u ċ-ċiberkriminalità u l-kooperazzjoni ġudizzjarja.

L-UE hija t-tielet l-akbar sieħeb kummerċjali ta' New Zealand wara ċ-Ċina u l-Awstralja. FI-2018, il-kummerċ totali bidirezzjonali fil-merkanzija bejn l-UE u New Zealand ammonta għal EUR 9.5 biljun. L-esportazzjonijiet ewlenin ta' New Zealand lejn l-UE kienu jikkonsistu f'ikel u f'materjali mhux maħduma filwaqt li l-esportazzjonijiet prinċipali tal-UE lejn New Zealand kienu makkinarju u tagħmir tat-trasport. Iż-żewġ partijiet bħalissa qed jinneozjaw [ftehim ta' kummerċ ħieles](#). Wara l-approvazzjoni mill-Kunsill ta' mandat għall-UE, fit-22 ta' Mejjun 2018, in-negozjati tnedew formalment fil-21 ta' Ġunju 2018. L-ewwel ċiklu sar mis-16 sal-20 ta' Ġunju 2018, u wassal għal ftehim bejn iż-żewġ naħat fil-maġġoranza tal-oqsma tan-negozjati. It-tieni ċiklu sar mit-8 sat-12 ta' Ottubru 2018 f'Wellington, New Zealand. It-tielet u l-aħħar ċiklu sar fi Brussell mit-18 sat-22 ta' Frar 2019. Ir-raba' ċiklu għandu jsir fi New Zealand f'Mejju 2019.

B. Pajjiżi Asjatiċi oħrajn

Il-15-il Pajjiż Gżira Indipendenti tal-Paċifiku (PICs)^[1] għandhom erja kombinata ta' 528 000 km² u huma parti mill-Grupp ta' Stati Afrikani, tal-Karibew u tal-Paċifiku (AKP). Ir-relazzjonijiet mal-PICs huma ffukati fuq il-kooperazzjoni għall-iżvilupp, is-sajd u t-tibdil fil-klima.

L-istrategġija tal-UE rigward il-PICs hija stabbilita fil-komunikazzjoni kongunta tal-2012 intitolata "[Lejn sħubija għall-iżvilupp imġedda bejn l-UE u l-Paċifiku](#)". Hija tibni fuq il-qafas tal-[Ftehim ta' Cotonou](#) mal-pajjiżi AKP. Fid-dawl tad-data ta' skadenza tad-29 ta' Frar 2020, in-negożjati dwar Ftehim ta' Wara Cotonou bdew f'Settembru 2018. F'Diċembru 2019, l-applikazzjoni tal-Ftehim ta' Cotonou giet estiża sa Diċembru 2020. Peress li kien hemm dewmien ulterjuri fin-negożjati, l-applikazzjoni tal-ftehim ser tiġi estiża ulterjorment sa Ġunju 2021.

Il-pożizzjoni tal-Parlament Ewropew giet espressa fi tliet riżoluzzjonijiet ([l-4 ta' Ottubru 2016](#); [L-14 ta' Ġunju 2018](#) u [t-28 ta' Novembru 2019](#)). Il-Parlament jilqa' l-arkitektura ġenerali proposta għall-kooperazzjoni futura bejn l-AKP u l-UE u tenna l-importanza li tissaħħaħ id-dimensjoni parlamentari tas-sħubija. Fir-riżoluzzjoni l-aktar reċenti tiegħu adottata f'Novembru 2019, il-Parlament għamel il-preservazzjoni tal-Assemblea Parlamentari Kongunta AKP-UE prekondizzjoni biex jagħti l-kunsens tiegħu għall-ftehim futur.

L-UE27 hija [l-ħames l-akbar sieħeb kummerċjali](#) tar-reġjun AKP-Paċifiku, b'kummerċ totali li jammonta għal EUR 2.6 biljun (2019). In-negożjati dwar ftehim ta' sħubija ekonomika (FSE) komprensiv bejn l-UE u l-Pajjiżi tal-Gżejjer tal-Paċifiku kienu twaqqfu temporanjament fl-2015 fl-istennija ta' rieżami tal-ġestjoni tar-rizorsi tas-sajd tal-Paċifiku. Sadanittant, [l-UE għandha FSE interim ma' Papua New Guinea u Fiġi](#) li ġie rratifikat mill-Parlament Ewropew f'Jannar 2011. Samoa reċentement temmet il-proċess ta' adeżjoni tagħha mal-FSE u bdiet tapplika l-ftehim fuq bażi provvizorja fil-31 ta' Diċembru 2018. Il-Gżejjer Solomon aderixxew mal-FSE fis-17 ta' Mejju 2020. Tonga ddikjarat l-intenzjoni tagħha li taderixxi mal-FSE fl-2018 u n-negożjati huma mistennija li jiġu ffinalizzati sa tmiem l-2020.

L-UE hija t-tielet l-akbar donatur ta' [għajjnuna għall-iżvilupp](#) lill-pajjiżi AKP tal-Paċifiku wara l-Awstralja u l-Ġappun. [Il-Fond Ewropew għall-iżvilupp](#) (FEŻ) huwa l-istrument ewlieni għall-għoti tal-għajjnuna tal-UE għall-kooperazzjoni għall-iżvilupp skont il-Ftehim ta' Cotonou. Il-finanzjament lill-pajjiżi AKP tal-Paċifiku u lill-OCTs tar-reġjun (li qabel kienu erba', inkluż it-territorju tar-Renju Unit Pitcairn) għall-perjodu 2014-2020 taħt il-11-il FEŻ jammonta għal madwar EUR 800 miljun. Il-fondi mill-11-il FEŻ huma kkumplementati minn għadd ta' programmi tematiċi taħt strumenti ta' finanzjament differenti.

L-istrument il-ġdid ta' Viċinat, ta' Kooperazzjoni għall-Iżvilupp u ta' Kooperazzjoni Internazzjonali (NDICI) ser ikun l-istrument ta' finanzjament ewlieni għall-kooperazzjoni u l-iżvilupp tal-UE ma' pajjiżi sħab taħt il-Qafas Finanzjarju Pluriennali (QFP) mill-2021 sal-2027. Dan jintegra, fost l-oħrajn, il-FEŻ, li bħalissa jinsab barra mill-baġit tal-UE. L-

[1] Il-15-il PIC huma: Fiġi, Papua New Guinea u Timor Leste, li flimkien jammontaw għal 90% tal-massa tal-art u tal-popolazzjoni tar-reġjun, u 12-il Stat Gżira Żgħira li qed Tiżviluppa: Il-Gżejjer Cook, Kiribati, il-Mikronezja, Nauru, Niue, Palau, il-Gżejjer Marshall, Samoa, il-Gżejjer Solomon, Tonga, Tuvalu u Vanuatu.

integrazzjoni tal-FEŻ fil-baġit tal-Unjoni ssaħħaħ is-setgħat ta' skrutinju tal-Parlament Ewropew u tgħin biex jissaħħu l-leġittimità pubblika u l-viżibbiltà politika tal-assistenza esterna tal-UE kollha kemm hi.

Skont l-Artikolu 6 tar-[riżoluzzjoni](#) tiegħu adottata fis-27 ta' Marzu 2019, il-Parlament Ewropew talab li mill-inqas EUR 620 miljun fi prezzijiet tal-2018 jiġu allokat i għar-reġjun AKP-Paċifiku. Madankollu, sal-lum la l-Kummissjoni u lanqas il-Kunsill ma ħadu pożizzjoni uffiċjali dwar dik it-talba. In-negozjati dwar il-QFP il-ġdid 2021-2027 u l-NDICI bejn il-Kunsill u l-Parlament għadhom għaddejjin u huma mistennija li jiġu ffinalizzati sa tmien l-2020.

Il-PICs jiffaċċjaw sfidi kbar relatati mal-iżvilupp u l-klima. Fir-rigward tat-tibdil fil-klima, l-UE u l-Istati Gżejjer Żgħar tal-Paċifiku li qed Jiżviluppaw appoġġjaw l-istabbiliment tal-Ftehim ta' Pariġi globali ambizzjuż waqt il-21 konferenza tan-NU dwar it-tibdil fil-klima (COP21) fl-2015. It-23 sessjoni (COP23), li saret f'Bonn, il-Ġermanja, mis-6 sas-17 ta' Novembru 2017 kienet ippreseduta minn Fiġi.

Il-Forum tal-Gżejjer tal-Paċifiku (PIF), grupp politiku ta' 18-il stat, huwa interlokutor għall-UE għall-fondi għall-iżvilupp u n-negozjati kummerċjali tal-UE. Il-grupp huma magħmul minn: L-Awstralja, il-Gżejjer Cook, il-Mikroneżja, Fiġi, Kiribati, Nauru, New Zealand, Niue, Palau, Papua New Guinea, il-Gżejjer Marshall, Samoa, il-Gżejjer Solomon, Tonga, Tuvalu u Vanuatu, New Caledonia u l-Polineżja Franciża. New Caledonia u l-Polineżja Franciża, flimkien ma' Wallis u Futuna, jiffurmaw l-erba' Pajjiżi u Territorji Extra-Ewropej (OCTs) tal-UE fir-reġjun.

IR-RWOL TAL-PARLAMENT EWROPEW

Ir-relazzjonijiet tal-Parlament Ewropew mal-parlamenti Awstraljani u ta' New Zealand imorru lura għall-1979, meta twaqqfet [id-Delegazzjoni għar-Relazzjonijiet mal-Awstralja u New Zealand \(DANZ\)](#). Minn dak iż-żmien, DANZ kienet involuta fl-aqgħat interparlamentari regolari (IPMs) mal-parlamenti Awstraljani u ta' New Zealand sabiex jitrawmu relazzjonijiet maż-żewġ pajjiżi u jiġu diskussi kwistjonijiet ta' interess komuni bħall-agrikoltura, l-enerġija, l-ambjent u t-tibdil fil-klima, l-iżvilupp u l-kooperazzjoni ekonomika, ix-xjenza u t-teknoloġija, il-kummerċ, il-promozzjoni tas-sigurtà globali u reġjonali fir-reġjun Asja-Paċifiku, il-ġlieda kontra t-terroriżmu, u d-drittijiet tal-bniedem. [Id-39 u l-aktar IPM riċenti bejn l-UE u l-Awstralja](#) saru f'Sydney u fi Brisbane f'Ottubru 2018. [It-22 IPM bejn l-UE u New Zealand](#) saret f'Wellington u f'Auckland fi Frar 2018.

Il-Parlament Ewropew huwa rappreżentat fir-relazzjonijiet tiegħu mal-pajjiżi l-oħra tal-Paċifiku mid-[Delegazzjoni għall-Assemblea Parlamentari Kongunta AKP-UE \(DACP\)](#). Id-DACP tissieħeb mal-kontroparti tagħha tal-AKP fl-Assemblea Parlamentari Kongunta (AKP-UE), li hija magħmula minn għadd ugwali ta' rappreżentanti tal-UE u tal-AKP. Il-kompitu ewlieni tad-delegazzjoni huwa li tfejji l-aqgħat tal-Assemblea Parlamentari Kongunta AKP-UE, biex tevalwa u ssegwi l-attivitajiet tal-Parlament Ewropew, torganizza laqgħat ma' personalitajiet ta' livell għoli tal-AKP, u biex tiddiskuti kwistjonijiet topiċi marbuta mal-implimentazzjoni tal-Ftehim ta' Cotonou. It-[38 sessjoni](#) tal-Assemblea Parlamentari Kongunta AKP-UE saret fir-Rwanda f'Novembru 2019.

